

Program wychowawczo – profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”
w Birczy
Rok szkolny 2023/24

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych .
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii .
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2023/24.
- Statut Szkoły Podstawowej im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. - Prawo oświatowe.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

WSTĘP

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny realizowany w roku szkolnym 2023/24 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, szkolnym zestawem programów nauczania i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej. Współpraca ta ma na celu wzmocnienie wychowawczej roli szkoły, która oprócz funkcji dydaktycznej, ma dbać o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomagać wychowawczą funkcję rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania uzupełniany i wzmacniany jest poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów uczniów. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Diagnoza potrzeb, w tym analiza zasobów szkoły oraz występujące zagrożenia.

Program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- wniosków nauczycieli, uczniów i rodziców,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły.

Wyniki diagnozy przedstawione w tabeli są uwzględnione przy projektowaniu działań wychowawczo - profilaktycznych celem zaplanowania przedsięwzięć w pełni dostosowanych do potrzeb środowiska szkolnego

Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
Dotyczące małej grupy uczniów: wyższy niż przeciętny poziom inteligencji, dotyczące dużej grupy uczniów: brak społecznej akceptacji dla zachowań odbiegających od norm, bogata oferta zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia uczniów, łatwa dostępność do nich świetlica szkolna działająca w budynku szkoły, rzetelne wypełnianie procedur szkolnych, łatwa dostępność do pedagoga szkolnego, dobry kontakt i stały kontakt wychowawcy ze swoimi uczniami, stałe monitorowanie zachowań uczniów przez wychowawców i rodziców, budowanie w szkole, klasie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji uczeń – nauczyciel, nauczyciel –rodzic poprzez angażowanie uczniów, rodziców w klasowe/szkole przedsięwzięcia (np. Wigilia, Jasełka, Dzień Babci/ Dziadka, obchody Dnia Rodziny, szkolne obchody różnych świąt państwowych, kiermasz szkolny) zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkole w ramach tygodnia profilaktyki uniwersalnej dot. promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb szkoły.	Dotyczące małej grupy uczniów naszej szkoły: alkoholizm rodziców (w najbliższej rodzinie) nadużywanie alkoholu w najbliższym otoczeniu ucznia, trudna sytuacja finansowa rodziny, nadpobudliwość, deficyt uwagi zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców (prawnych opiekunów). Dotyczące małej grupy uczniów naszej szkoły: różne problemy rodzinne trudności szkolne niska motywacja do nauki, niska samoocena, brak wiary w swoje możliwości zachowania buntownicze niedostateczna kontrola rodzicielska w domu nie wywiązywanie się z obowiązków szkolnych. Dotyczy większej grupy uczniów naszej szkoły: łatwy dostęp do TV, Internetu telefonu , cyberprzestrzeni w domach uczniów.

I. MISJA SZKOŁY

Misją naszej szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości, poczuciu odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa cywilizacyjnego i kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Wartości, jakimi się kierujemy to: prawda, dobro i piękno, szacunek dla siebie i innych, poczucie własnej godności, uczciwość, patriotyzm i tolerancja. W pracy odwołujemy się do etyki chrześcijańskiej, tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

Nasza szkoła jest placówką, w której każdy uczeń zostanie przygotowany do nauki na wyższym etapie kształcenia, nauczy się uczyć, opanuje umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji, pozna swoje słabe i mocne strony, dzięki czemu będzie wiedział jak zaplanować dalszą edukację, nauczy się społecznie akceptowanych zachowań, które ułatwią mu podejmowanie współpracy z innymi ludźmi, zostanie wychowany w duchu patriotyzmu, stanie się odpowiedzialny za zdrowie własne i innych oraz za stan środowiska naturalnego.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej w Birczy jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu wartościami nadrzędnymi: prawdą, dobrem i pięknem oraz zasadami etyki i moralności,
- rozwija swoje mocne strony oraz pracuje nad słabymi,
- ma poczucie własnej wartości,
- szanuje siebie i innych,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- umie nazywać swoje emocje, panować nad nimi, pokojowo rozwiązywać konflikty,
- jest wrażliwy na potrzeby innych, empatyczny,
- ma poczucie własnej tożsamości narodowej, jest patriotą,
- ma świadomość przynależności do określonej społeczności lokalnej,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- rozumie, że celem nauki jest poszukiwanie prawdy,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- dba o zdrowie i higienę osobistą – własną i najbliższych,
- jest odpowiedzialny, ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny, tolerancyjny,
- nie zraża się porażkami, potrafi wyciągać wnioski z zaistniałych sytuacji,
- dba o przyrodę i środowisko naturalne człowieka,
- swobodnie komunikuje się w języku obcym,

III. CELE OGÓLNE

1. Działalność wychowawcza

Działalność wychowawcza w szkole polega na wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

- a. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- b. emocjonalnej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności oraz dobrej kondycji psychicznej,
- c. intelektualnej – ukierunkowanej na ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału i kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów,
- d. duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości oraz poczucia sensu istnienia.
- e. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,*
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,*
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,*
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,*

- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

2. Działalność edukacyjna

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- a) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- b) uwrażliwienie uczniów na potrzeby drugiego człowieka; radzenie sobie w trudnych sytuacjach, zwłaszcza w okresie pandemii

- c) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,*
- d) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,*
- e) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,*
- f) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,*
- g) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.*

3. Działalność informacyjna

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- a) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,*

- b) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,*
- c) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,*
- d) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.*

4. Działalność profilaktyczna

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- a) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,*
- b) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,*
- c) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.*

Działania te obejmują w szczególności:

- a) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,*
- b) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,*
- c) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,*
- d) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,*
- e) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.*

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,

- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
- wychowanie do wrażliwości na piękno, prawdę i dobro; kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie,
- działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych; szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych,
- realizowanie zajęć edukacyjnych wychowania do życia w rodzinie.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły,
- znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e – papierosów, napojów energetyzujących, alkoholu, dopalaczy i narkotyków),
- rozpoznawanie problemów lokalnych takich jak: bezrobocie, eurosieroctwo, alkoholizm, przemoc w rodzinie,

- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, smartfonów i telewizji; właściwe korzystanie z narzędzi multimedialnych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
- podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej będącej konsekwencją ogłoszonej pandemii i zdalnego nauczania, celem wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa; roztropne korzystanie z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
- wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach; rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

IV. WNIOSKI DO PRACY SZKOŁY W ROKU SZKOLNYM 2023/2024 W ZAKRESIE WYCHOWANIA, PROFILAKTYKI

I OPIEKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY

- 1) Podejmowanie skutecznych działań zmierzających do poprawy frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych poprzez systematyczne monitorowanie frekwencji, bezzwłoczne podejmowanie środków zaradczych zgodnie z procedurami.
- 2) Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i patologicznym młodzieży poprzez działania profilaktyczne.
- 3) Przedstawienie uczniom specyfiki różnych zawodów poprzez organizację spotkań ze specjalistami oraz „ludźmi sukcesu” w ramach doradztwa zawodowego.
- 4) Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku nauki i skutecznych oddziaływań wychowawczych.
- 5) Dbanie o integrację uczniów i uaktywnianie w zakresie zmiany w kierunku prawidłowego funkcjonowania społecznego.
- 6) Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologicznego – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- 7) Dbanie o kulturę osobistą uczniów oraz przestrzeganie podstawowych zasad dobrego wychowania.
- 8) Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
- 9) Utworzenie Klubu Mediatorów.
- 10) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
- 11) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- 12) Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- 13) Na lekcjach wychowawczych omawianie kwestii dotyczących zdrowia, klimatu, ochrony środowiska, kultury osobistej.
- 14) Kształtowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia.

V. OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Kształtowanie nawyków higienicznych i zdrowego stylu życia	Pogadanki na temat zasad przestrzegania higieny Pogadanki o zapobieganiu grypie	wrzesień - październik	wychowawca klasy pielęgniarka szkolna
	Pedikuloza(wszawica) – comiesięczna profilaktyka	co miesiąc	pielęgniarka szkolna
	Pogadanki na lekcjach wychowawczych, edukacji przyrodniczej, przyrody i biologii.	w ciągu roku	wychowawca klasy, nauczyciele przyrody
	Dbanie o higienę jamy ustnej: • fluoryzacja zębów	w ciągu roku	pielęgniarka szkolna
	Szkolny Klub Wiewiórki	w ciągu roku	klasy I – III
Wdrażanie programów propagujących zdrowy styl życia	Udział w programach: • „Mleko w szkole” I – V • „Owoce i warzywa w szkole”. Prowadzenie zajęć związanych z tą tematyką w klasach I-V • „Trzymaj formę” – klasy VII – VIII	w ciągu roku	dyrektor, pedagog, koordynator nauczyciele

Kształtowanie prawidłowych postaw dotyczących bezpieczeństwa w szkole i poza nią	Zajęcia podnoszące kompetencje dzieci i zmniejszające ich zagrożenie w różnych sytuacjach: • „Bezpieczne ferie” – zajęcia wychowawcze • „Bezpieczne wakacje” – zajęcia wychowawcze • „Dzień Bezpiecznego Internetu”- zajęcia wychowawcze • Cyberprzemoc – co to takiego i jak sobie radzić • Godzina kodowania „Hour of code”	wg harmonogramu	wychowawcy, pedagog nauczyciel informatyki
	Spotkanie z policjantem - pogadanka nt. bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym w klasach I -III	wrzesień	dyrektor, wychowawcy klas I-III
	Bezpiecznie rowerem do szkoły – zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym (karta rowerowa)	w ciągu roku	nauczyciel techniki, wychowawcy
	Zapoznanie uczniów z regulaminami dotyczącymi bezpieczeństwa w szkole (w tym regulaminami pracowni i wycieczek).	w ciągu roku	wychowawcy, nauczyciele
Podnoszenie bezpieczeństwa w szkole	• dyżury nauczycieli • monitoring • ćwiczenia ewakuacyjne	w ciągu roku	zastępca dyrektora, nauczyciele

Profilaktyka uzależnień – przedstawienie zagrożeń związanych z nikotynizmem, alkoholizmem, narkomanią, zażywaniem dopalaczy, E - papierosy	Realizacja programów profilaktycznych w ramach godzin wychowawczych i zajęć pedagogicznych: • „Bieg po zdrowie” – kl. IV a i b • „Znajdź właściwe rozwiązanie” – kl. V –VI	w ciągu roku	pedagog, wychowawcy
	Zagrożenia związane z dopalaczami i innymi używkami, środki psychoaktywne – pogadanki dla klas VI –VIII	w ciągu roku	pedagog, wychowawcy specjaliści
	E- papieros – zagrożenia – klasy V – VIII	w ciągu roku	pedagog, wychowawcy
	Tydzień profilaktyczny	listopad	wicedyrektor, pedagog, wychowawcy
Zasady udzielania pierwszej pomocy	Zajęcia z pielęgniarką szkolną.	w ciągu roku	pielęgniarka szkolna, wychowawcy
	Zasady udzielania pierwszej pomocy.	wg harmonogramu	dyrektor
Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym	Zapoznanie ze szkolnymi procedurami dotyczącymi czynów agresywnych.	w ciągu roku	wychowawcy, pedagog
	Przeprowadzenie badań diagnostycznych nt. agresji w szkole, analiza wniosków i ocena poczucia bezpieczeństwa w szkole.		

	Prewencyjne spotkanie z policjantem(kl. VI – VIII)		
	Rozwiązywanie konfliktów w pracy z indywidualnym przypadkiem, interwencje w klasach. Praca z uczniem na kontrakcie.		

VI. OBSZAR ROZWOJU PSYCHICZNEGO

Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce pogadanki	wg harmonogramu	pedagog, wychowawcy
Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne w klasie	wg harmonogramu	pedagog, wychowawcy
	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne	wg harmonogramu	nauczyciel specjalista
	lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji	wg harmonogramu	pedagog, wychowawcy
Kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce pogadanki	wg harmonogramu	pedagog, wychowawcy
	Rada szkoleniowa dla nauczycieli: „Budowanie odporności na stres”	pierwsze półrocze	dyrektor

Kształcenie umiejętności nazywania pozytywnych i negatywnych emocji.	Warsztaty dla uczniów „Nie bój się prosić o pomoc” Przeprowadzenie w klasach zajęć na temat okazywania emocji i rozpoznawania ich.	w ciągu roku	dyrektor, pedagog, wychowawcy
---	---	--------------	----------------------------------

VII. OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Rozwijanie umiejętności sprawnego posługiwania się językiem ojczystym	Konkursy recytatorskie	w ciągu roku	organizatorzy konkursów
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień i talentów	Zajęcia doradztwa zawodowego	w ciągu roku	zajęcia wg planu
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym szkole i środowisku lokalnym, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły	w ciągu roku	wychowawcy, wszyscy nauczyciele
	Projekty, warsztaty, eventy ukierunkowane na budowanie wspólnoty w szkole w muzyczne,	w ciągu roku	nauczyciele

	- Konkurs Ortograficzno – Gramatyczny (szkolny, gminny, powiatowy) dla klasy III - Gminny Konkurs Matematyczny dla klasy III	marzec/ kwiecień	organizator
Kształtowanie postawy twórczej	Udział w konkursach zgodnie z zainteresowaniami i predyspozycjami uczniów	wg ogłoszonych terminów	wychowawcy, zainteresowani nauczyciele
	Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach „Laboratorium przyszłości”	w ciągu roku	nauczyciele
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Analiza wyników z egzaminu zewnętrznego po klasie ósmej	sierpień	dyrektor, nauczyciele przedmiotów
	Wdrożenie wniosków wynikających z analizy egzaminów ósmoklasisty (czytanie z zrozumieniem, ortografia i interpunkcja)	w ciągu roku szkolnego	wszyscy nauczyciele
Kształtowanie umiejętności gospodarowania czasem wolnym. Rozwój zainteresowań	Prowadzenie kółek zainteresowań zgodnie z potrzebami uczniów	wg harmonogramu	dyrektor, nauczyciele prowadzący zajęcia
Zdobywanie umiejętności skutecznego porozumiewania się i rozwiązywania konfliktów	Zajęcia z pedagogiem	w ciągu roku	wychowawcy klas
Wspieranie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Praca dydaktyczno – opiekuńczo – wychowawcza w oparciu o opracowane wymagania zgodnie ze wskazaniami poradni psychologiczno – pedagogicznej.	w ciągu roku	nauczyciele
	- Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, - korekcyjno – kompensacyjne,	w ciągu roku	dyrektor, nauczyciele

	• rewalidacyjne • logopedyczne • zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne • Trening Umiejętności Społecznych (TUS)		
	Zespoły ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej i dydaktycznej szkoły podstawowej	w ciągu roku	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog
	Szkolenie nauczycieli z zakresu edukacji włączającej: „Edukacja włączająca – szkolenie i doradztwo dla kadr systemu oświaty województwa podkarpackiego	wrzesień-październik	dyrektor nauczyciele pedagog

VIII. OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Wdrażanie do tolerancji. Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość i krzywdę drugiego człowieka	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Pogadanka o religiach świata	W ciągu roku szkolnego	wychowawcy katecheci
	Spotkanie z osobami niepełnosprawnymi będącymi uczestnikami ŚDS w Birczy	maj/czerwiec	pedagog, wychowawcy klas
	Kontynuowanie działań związanych ze szkolną grupą wolontariatu – klub „Wiewiórki”.	w ciągu roku	Opiekun

Prowadzenie akcji charytatywnych	Udział w akcji WOŚP, „Góra Grosza”, zbiórka nakrętek.	w ciągu roku	SU, wychowawcy klas, bibliotekarz
	Przedświąteczna zbiórka darów, przygotowanie paczek	grudzień	pedagog, rodzice
Ekspozowanie sylwetki Patrona Szkoły	Hubalowa Wigilia	grudzień	wg kalendarza uroczystości
	Konkurs wiedzy o majorze „Hubalu”	luty/marzec	
	Stała ekspozycja na holu szkoły	w ciągu roku	
	Turniej Sportowy o Puchar Patrona Szkoły	październik/maj	
	Dzień Patrona Szkoły	9 maj 2024 r.	
Kształtowanie szacunku do symboli narodowych	Pogadanki na lekcjach Zajęcia o Dniu Flagi, wykonanie chorągiewek	w ciągu roku szkolnego 28 kwiecień 2024 r.	nauczyciele, wychowawcy

Obchody ważnych świąt narodowych	Akademia z okazji Święta Niepodległości	listopad	wg kalendarza uroczystości
	Koncert pieśni patriotycznych	listopad	wychowawcy przedszkola, klas I-III
	Udział w obchodach gminnych uroczystości z okazji 11 Listopada	listopad	opiekun pocztu sztandarowego, delegacje klas, nauczyciele

	Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja gazetka okolicznościowa klasy IV-VIII	maj	wg kalendarza uroczystości
Krzewienie wśród uczniów pamięci historycznej o II wojnie światowej	Udział w uroczystościach rocznicowych w Borownicy	Wrzesień	poczet sztandarowy z opiekunem
	Udział w uroczystościach rocznicowych w Birczy	wrzesień	nauczyciele, uczniowie
	Obchody Dnia Pamięci Męczeństwa Oficerów Wojska Polskiego na Kresach	marzec/kwiecień	wg kalendarza uroczystości
	Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych	1 marzec	G. Piwowarczyk
	Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady	14 czerwiec	

IX. OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO

Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Wzbudzanie szacunku dla członków rodziny, rozbudzanie w uczniach wartości rodzinnych	Pogadanki na godzinach wychowawczych	w ciągu roku szkolnego	wychowawcy
	Dzień Babci i Dziadka	styczeń	wg kalendarza uroczystości
	Dzień Rodziny	czerwiec	wg kalendarza uroczystości
	Realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie – klasy IV - VIII	w ciągu roku	Dyrektor, nauczyciel WDŻ

Uwrażliwianie uczniów na ogólnie przyjęte normy postępowania	Rozmowy w czasie lekcji wychowawczych	cały rok	wychowawcy, nauczyciele
	Konsekwentne egzekwowanie regulaminu szkoły		
Uświadomienie celowości stosowania właściwych zachowań na co dzień; Kultura osobista w życiu szkolnym	Przypominanie uczniom na co dzień podstawowych zasad „savoir-vivre”;	cały rok	wychowawcy, nauczyciele
Kształcenie umiejętności zdrowej rywalizacji, współdziałania w grupie	Organizowanie szkolnych konkursów i zawodów sportowych: Powiatowe Zawody Sportowe „Mikołajki”	grudzień	nauczyciel wychowania fizycznego
	Powitanie wiosny piosenką – Karaoke klasy IV- VIII	marzec	wg kalendarza uroczystości
	Turniej Sportowy o Puchar Patrona Szkoły	kwiecień	nauczyciele odpowiedzialni
Kształtowanie aktywnych i odpowiedzialnych postaw społecznych	Organizacja apeli, imprez klasowych i szkolnych: wg Szkolnego Kalendarza Uroczystości	wrzesień	dyrektor, wicedyrektor, wychowawcy, nauczyciele
	Współpraca z OSP w Birczy – pogadanki na temat zagrożeń	w ciągu roku	dyrektor, wychowawcy
Rozwijanie przedsiębiorczości, nauka oszczędzania	Oszczędzanie w SKO Światowy Dzień Oszczędzania Konkursy Lekcje na temat przed i ekonomii, wycieczki do oddziału banku	w ciągu roku szkolnego	koordynator pracownicy PKO BP

Szkoła w kwiatkach	Opieka nad kwiatami w klasach, ukwiecenie korytarzy szkolnych	w ciągu roku szkolnego	wychowawcy klas, dyżurni klasowi, chętni nauczyciele
Budzenie świadomości ekologicznej	Wycieczki przyrodnicze i turystyczne po gminie Bircza i gminach sąsiednich	wg planu wycieczek	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu
	Sprzątanie wyznaczonych miejsc przez poszczególne klasy „Sprzątanie świata”	wrzesień	dyrektor, koordynator
	Segregacja śmieci w szkole	w ciągu roku szkolnego	koordynator
	Spotkania z leśnikami, lekcje w „zielonej klasie” Kompleksu Promocyjnego Nadleśnictwa Bircza	wg harmonogramu	wychowawcy klas
	Organizowanie konkursów ekologicznych	wg ogłoszonych terminów	nauczyciele przyrody, biologii
	Organizacja szkolnego „Dnia Ziemi”	kwiecień	wg kalendarza uroczystości

Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	Analiza frekwencji uczniów Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą frekwencję, stypendium za najwyższą średnią	sporządzanie miesięcznych zestawień w ciągu roku szkolnego	wychowawcy, pedagog
---	--	---	----------------------------

X. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu będzie przeprowadzana pod koniec roku szkolnego. Z wynikami ewaluacji zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

XI. UCHWALENIE PROGRAMU

Program wychowawczo – profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

w Zespole Szkół w Birczy w dniu